

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

רשימת זכרונות

כתובים בידי הרבנית הצדקנית

מרת חנה ע"ה ז"ל

אשת כ"ק הרה"ג והרה"ח המקובל

מוהר"ר ר' לוי יצחק

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

הוריו של כבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל

זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ושתיים לבריאה

שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן

פתח דבר

הננו מו"ל בזה חוברת כ"א של „זכרונות" שנרשמו ע"י הרבנית הצדקנית מרת חנה ע"ה, אמו של כ"ק אדמו"ר זי"ע.

בהוצאה זו, באה הרשימה כפי שנעתקה מכתב-ידה של הרבנית, ולאח"ז גם בתרגום ללה"ק, ובתוספת ציונים והערות בשוה"ג, כמבואר בפרטיות ב„פתח דבר" לחוברת הראשונה.

*

ויהי רצון שההוספה בהפצת המעיינות חוצה, תזרז את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בקרוב ממש.

מערכת „אוצר החסידים"

ז' אדר, ה'תשע"ב

שנת המאתיים להסתלקות-הילולא של כ"ק אדמו"ר הזקן
ברוקלין, נ"י.

RESHIMAS ZICHRONOS

KESUVIM BIDEI HARABANIS HATZIDKANIS

MARAS CHANA

INSTALLMENT 21

Published and Copyrighted © 2012

by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY

770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213

(718) 774-4000 / Fax (718) 774-2718

editor@kehot.com

Orders:

291 Kingston Avenue / Brooklyn, New York 11213

(718) 778-0226 / Fax (718) 778-4148

www.kehot.com

All rights reserved.

The Kehot logo is a trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

Manufactured in the United States of America

נסדר והוכן לדפוס על ידי חיים שאול בן חנה

נדפס בדפוס: The PrintHouse 538 Johnson Ave. Brooklyn N.Y. 11237 (718) 628-6700

שאלות פון דער הפטורה

שבועות איז ער שוין געווען אין געזונט זייער ניט גוט, אָבער ער איז געגאַנגען אין שול, און דאָרט גערעדט אַ סך צייט פאַר דעם עולם, און מען האָט מיר דערציילט, אַז זייער „שאַרף“.

מען האָט דאָס געהערט מיט גרויס הנאה, און מען האָט אויף דער צייט פאַרגעסן וואו מען געפינט זיך, אין וואָס פאַר אַ לאַנד, און ביי וועלכע געזעצן רעליגיעזע אידן דאַרפן לעבן.

זיי האָבן זיך אַריבערגעטראָגן אין אַן אַנדער „וועלט“.

אָבער זיי האָבן אַלע מורא געהאַט, ווייל כמעט וואו עס איז געווען אַ קיבוץ פון אידן, דער עיקר אין אַ מקום־תפילה, האָט זיך געפונען פון די מתפללים גופא – ווי אזוי עס איז ניט געשמאַק צוזאָגן, נאָר דאָס איז אויף אַלע הונדערט פראָצענט אמת – איינער וואָס האָט איבערגעגעבן אין נ.ק.וו.ד. וואָס ער האָט געזען און געהערט.

דערנאָך האָט זיך אַרויסגעוויזן אַז דאָ איז אויך געווען די זעלבע. מען האָט אַלע טאָג באַזוכט איינעם פון די מער „אַקטיווע“ פירער פון „שול“. צו יעדערן איז מען געקומען מיט אַן אַנדער „אויסרייד“, ביי וועמען וועגן געשעפט, און ביי וועמען מיט שאלות אויף וואָס פאַר אַ פאַפירן וואָוינט מען דאָ.

צו אונז איז מען אויך געקומען מיט שאלות פון דער „הפטורה“ – ווי מען זאָגט – מען האָט געזען אַז מען זוכט עפעס, נאָר מען זאָגט ניט אָפן וואָס.

מען קען זיך ניט פאַרשטעלן די „שרעק“ פון דעם אַלעמען, און וויפל די נערוון ווערן אָנגעשטריינגט פון דעם.

ער פלעגט שוין מיינסטן ליגן אין בעט און ענטפערן. איינמאָל האָט מען צוגענומען אונזערע ביידנס פאַספאַרטן, ער האָט זיך דאָרט ניט געטאָרט ווייזן, בין איך אַוועקגעגאַנגען אַהין אין די начальник

גענומען „רעטודן“³²⁴ מיט נאך אזעלכע זאכן, אפשר וועט מען דאס דארפן. האָט זי איבערגעלייענט די נעמען און עס איז געוואָרן „כשר“.

דער וואָרטן ביז דעם ענטפער, און דערנאָך, אפשר קומט דאָס אָן צו אַן אַנדער מענטשן וואָס האָט גאַרניט באַקומען?! דעמאָלט קען זיין דער ענטפער גאָר אַן אַנדערער!

דאָס איז געווען די אַטמאָספערע וואָס מען האָט געלעבט. אַ איד פון די אַלע אשר „לא יחטא“ איז כמעט ניט געווען. במילא נאָך אזעלכע „וויזיטן“, איז אַלעמאָל געוואָרן אַ טומל.

— איך געדיינק אין דעם 39/טן יאָר, בעת איך האָב געזוכט מיין מאָן, איך האָב ניט געוואוסט וואו ער געפינט זיך³²⁵. בין איך איינמאָל געזעצן אין „קאַבינעט“ ביי איינעם פון די גרויסע אָנגעשטעלטע אין נ.ק.וו.ד. וועלכע איז געווען לעבן דער קיך און „סטאַלאָוע“ וואו די אַלע לייטע האָבן דאָרט געזעצן און באַקומען זייערע פּאַיאָקס¹⁷⁴ פאַר זייער היים. איז אַרויסגעגאַנען פון קיך „אַ איד“, און האָט געטראָגן מיט זיך דעם פּאַיאָק, דער איד האָט ביי אונז פאַרבראַכט שמחת־תורה און האָט זיך משמח געווען מיט די אַלע וואָס זיינען געווען ביי אונז אין שטוב. אזעלכע וואָס אַרבעטן ניט דאָרט, האָבן דאָרט גאַרניט געקענט באַקומען³²⁶. ער האָט מיר דערזען, דורכגייענדיק, האָט ער אַראָפּגעלאָזן די אויגן. איך בין נתפעל געוואָרן. —

* * *

אַ חסידישער רב אַ למדן אין נגלה

און ער, ניט רעכענענדיק זיך מיט דעם אַלעמען, האָט גערעדט נאָך מיט מער שטאַרקייט, נאָך דעם אַלץ וואָס ער האָט איבערגעלעבט, און

(323) הממונה על מחלקת הפספורטים.

(324) כנראה הכוונה לשוחד או משהו כעין זה.

(325) ראה לעיל ע' 000.

(326) וכך התברר שאותו יהודי היה למעשה מלשין מטעם הנ.ק.וו.ד.

נאך דעם אָפּגעריסן זיין אַבסאַליוט פון אידן, ניט האָבן קיין מעגליכקייט קיין אידיש וואָרט מיט וועמען רעדן, האָט ער מיט גרויס וואַרימקייט אָפּגענייט די אַרבעט, און זייער גע'פּוועל'ט אויף דעם עולם, וואָס האָט אים געשאַפט פאַרגעניגן.

די עולמ'ישע אידן, האָבן געזאָגט אַז זיי זעען דעם ערשטן מאָל אַ חסידישער רב זאָל זיין אַזאַ למדן אין „נגלה“. זיי פלעגן גאַנץ אָפּט אַריינגיין מיט אַ מאַדנעם דרך ארץ און ביטול זיך צוהערן צו אַלץ וואָס ער האָט געזאָגט.

אַיינגעאַרדנט אַלע חילוקי־דעות

צו אונז פלעגן קומען ביידע צדדים, און זייענדיק ביי אונז אין שטוב, האָבן זיי פאַרגעסן אויף זייערע מחלוקת.

אין שול, האָט ער אויך אַיינגעאַרדנט די אַלע חילוקי־דעות, און פאַר דער קורצער צייט איז דאָס געוואָרן אַ מין קיבוץ פון אידן וואָס מען האָט געלערנט און זיך עוסק געווען, אויף וויפל מען האָט נאָר געקענט, אין קהל'ישע ענינים.

אונזער שטוב איז געוואָרן אַ מין „צענטער“ פאַר די אידן.

שבת און יום־טוב פלעגט מען קומען באַזוכן אויף צו רעדן אין דברי־תורה און אַזוי פאַרבריינגען. ער האָט דאָס אַלץ געטאָן איבער די קריינק וואָס איז שוין געגאַנגען מיט אַ שטאַרקן טעמפ³²⁷.

שבועות, ווען ער איז געקומען פון שול, האָט ער אפילו ניט געקענט זיך אויסטאָן דעם פאַלטאָ, אַזוי שוואַך און ניט רואיק איז ער געווען. אויך איז מיט אים געגאַנגען אַ באַקאַנטער, וואָס אַליין האָט ער אים ניט געוואָלט לאָזן גיין, ער האָט זיך מיט גרויסע אָנשטריינגונג געהאַלטן, אַי פיזיש אַי גייסטליך.

* * *

אַזוי ווי מען פאַרדינט זיך – דאָס האָט מען!

שבת, מיט אַ פּאָר וואָכן שפּעטער, איז געקומען אויף חסידות אַ פּאָר מנינים אידן. אים איז אָבער אפילו שווער געווען די הלבשה אויף זיך צוטראַגן. איז ער געזעצן נאָר אין דעם סוּרטוק. ער האָט זיך זייער ניט גוט געפילט איבער דעם, און זיי געבעטן ענטשולדיקן פאַר דעם, און האָט זיי געזאָגט: „אַזוי ווי מען פאַרדינט, אַזוי האָט מען“. – וואָס האָט ער ניט יוצא געווען, לפי עניות דעתי, פאַרשטיי איך ניט.

נאָר פונדעסטוועגן האָט ער דעמאָלט גערעדט ביי אַ פּאָר שעה צייט, אַז מען זאָל ניט זען דעם אויסזען פון געזיכט, און דעם אָנטאָן ווי ער איז געזעצן, האָט מען געקענט מיינען, אַז דאָס רעדט „אַ געזונטער מענטש“.

* * *

וואָס האָבן זיי פון מיר געמאַכט?

עס האָט אים געהיילט אַ דאָקטאָר שטענדיק, וואָס האָט אים אָפט באַזוכט. נאָך האָבן אים געזען פאַר די צייט, נאָך צוויי דאָקטוירים. נאָר מען האָט שוין אָנגעהויבן טראַכטן וועגן אַ פּראָפּעסאָר, אַ גרויסן „אָוטאָריטעט“, פון ליענינגראַד³²⁸, אָבער אים באַקומען, איז געווען כמעט ניט מעגליך. ער האָט געאַרבעט אין דעם גרעסטן „האַספּיטאַל“, אַ וואַיענעם³²⁹.

מען האָט געפונען צו אים באַקאַנטע, און דער עיקר, האָט מען אים אַוועקגעטראַגן אַ היים, ניט כסף, נאָר „שוה כסף“, וואָס האָט אים אינטערסירט. דערצו איז ער געווען אַ קריסט, אַ שטאַרקער מאַמין, און

(328) ברשימותיו של אחד מאנ"ש ממה ששמע ממרת סימה גורביץ (פינקלשטיין): „כאשר בברה מחלתו של ר' לוי יצחק, הצעתי לקרוא לפרופסור ציליאטניקוב (מלנינגרד) שהי' מומחה גדול, ועלידי קשרים שלי ושל עוד כמה אנשים הצלחנו להביאו לבדוק את הרב. הרופא הבחין מיד במחלה ובסיבתה, ואמר (לאחר מכן) שהמצב קשה מאד, אך בכל־זאת ניסה לרפאותו“.

(329) בית רפואה צבאי.

(* ששנתה רבות עבור ר' לוי יצחק והרבנית חנה – ראה „תולדות לוי יצחק“ ח"ג ע' 721 ואילך).

ווען מען האָט אים געזאָגט ווער דער „חולה“ איז, האָט ער צוגעזאָגט קומען. האָטש ער האָט אויף דעם ניט קיין צייט און ניט קיין רעכט.

נאָכדעם ווי מען האָט זיך וועגן אַלע פרטים צונויפגערעדט מיט דעם פראָפעסאָר, איז צו אים אַוועקגעפאָרן אַ סטודענט – וואָס פלעגט צו אונז אַריינגיין, און פלעגט פון אים הערן לעקציעס אין מעדיצינישן אינסטיטוט – צוזאַמען מיט די³³⁰ וועלכע האָט אים מיט עטליכע טעג פריער אַוועקגעטראָגן די זאַכן וואָס איך האָב שוין אויבן געשריבן³³¹, איז ער צוזאַמען מיט זיי געקומען צופאָרן.

ווען ער האָט אים אויסגעהערט, האָט ער גלייך געשטעלט דעם „דיאַגנאָז“, און האָט אָנגעטאַפט דעם אָרט וואו עס איז שוין געווען אַלץ קלאָר. און נאָך דעם פראָפעסאָרס קוקן און האַלטן זיך, האָט „ער“ פאַרשטאַנען אַז עס איז גאַנץ ערנסט, און האָט זיך שטאַרק צו-וויינט מיט טענות: „וואָס האָבן „זיי“ – די נ.ק.וו.ד. – צו מיר געהאַט, וואָס האָבן זיי פון מיר געמאַכט“³³². און דערציילט דעם פראָפעסאָר פון זיין לעבן.

דער פראָפעסאָר האָט געזאָגט, אַז ער האָט דעם ערשטן מאָל געזען אַזאַ פאַציענט אין זיין פראַקטיקע.

אונז, געוויינליך, האָט ער ניט געזאָגט וואָס ער האָט געפונען. אָבער די „אַרומיקע“, האָבן שוין אַ סך געוואוסט. עס האָט זיך געוואָלט איינריידן אַז עס איז ניט אַזוי.

* * *

330) כנראה הכוונה למרת סימה הנ"ל הערה 328.

331) הכוונה ל„שוה כסף“ ששלחו לרופא.

332) ראה שיחת כ"ף מנחם-אב תשד"מ ס"ב (תורת מנחם התועדויות תשד"מ ח"ד ע' 2390) שהסיבה שגרמה – בדרך הטבע – להסתלקות אאמור"ר בלא עת זמנו היא – הצער והיסורים שהיו מנת חלקו במקום גלותו. וראה גם לקו"ש חל"ד ע' 57. שיחות: כ"ף מנחם-אב תשי"ב. ש"פ עקב כ"ף מנחם-אב תשי"ג (תורת מנחם התועדויות תשי"ב ח"ג ע' 117 ואילך. תשי"ג ח"ג ע' 106). כ"ף מנחם-אב תשל"ח. ועוד.

הטרדות הנ.ק.וו.ד.

בחג השבועות היה כבר מצב בריאותו של בעלי גרוע מאוד, אבל הוא הלך לבית־הכנסת, ושם נשא דברים בפני הקהל שעה ארוכה, וכפי שסופר לי — הדברים היו חדים ונוקבים מאוד. הקהל שמע את דבריו בהנאה מרובה, והכל שכחו לזמן־מה היכן הם נמצאים, באיזו ארץ הם חיים, ומה הם החוקים שיהודים שומרי־מצוות נדרשים לחיות לפיהם. הם נישאו אל עולם אחר.

יחד עם זאת, הכל היו מלאי חרדה, משום שכמעט בכל מקום שבו התקיים קיבוץ של יהודים — ובעיקר בכל מקום תפילה — נמצא בין המתפללים עצמם (ככל שאין זה נעים לומר זאת, זוהי אמת בכל מאת האחוזים) מי שמסר לנ.ק.וו.ד. כל מה שראה ושמע. ואכן, לבסוף התגלה שכך היה גם כאן.

מדי יום ביומו ביקרו נציגי השלטון מישהו מהפעילים יותר שבין מנהיגי בית־הכנסת. אל כל אחד מהם הגיעו בתואנה אחרת — לזה בענייני עסקים, ולזה בשאלות על טיב המסמכים המתירים לו לגור כאן. גם אלינו הגיעו בשאלות "מההפטרה" (כפי שנהוג לומר). ניתן היה לראות שהם מחפשים משהו, אבל אינם אומרים בגלוי מה. לא ניתן לתאר את האימה שאחזה בנו, ועד כמה נמתחו עצבינו בעקבות כל זאת. בעלי כבר היה על־פי רוב שוכב במיטתו, ומשם היה עונה על שאלותיהם.

פעם נלקחו מאתנו שני הפספורטים שלנו. הלכתי אל משרדה של הממונה על מחלקת הפספורטים — שכן לבעלי אסור היה להיראות שם — ולקחתי עמי "רעטודן"¹⁶⁴ ודברים דומים, למקרה שיהיה צורך בהם. היא קראה את השמות שבמסמכים, והם "הוכשרו".

ההמתנה עד לקבלת התשובה היתה מלווה בפחד רב, וגם לאחר־מכן נותר עדיין החשש שמא העניין יגיע לידי של פקיד אחר, שלא יקבל דבר, ואזי התשובה עלולה להיות שונה לחלוטין! ...

זו היתה האווירה שבה חיינו. בין כל היהודים כאן לא היה כמעט "אשר לא יחטא", ומובן שלאחר "ביקורים" שכאלה — תמיד קמה בהלה.

— אני זוכרת מאורע שאירע בשנת 1939, בתקופה שחיפשתי אחר בעלי ולא ידעתי היכן הוא נמצא¹⁶⁵. ישבתי פעם במשרדו של אחד הפקידים הבכירים בנ.ק.וו.ד., שהיה סמוך למטבח ולחדר-האוכל שבו היו כל הבכירים יושבים לסעוד את לבם, ושם היו מקבלים את קצבאות המזון לבתיהם. לפתע יצא מהמטבח יהודי, נושא עמו את קצבת המזון שלו. יהודי זה בילה בביתנו בשמחת-תורה, ושמח יחד עם כל אלו שהיו בביתנו. אלו שלא עבדו בנ.ק.וו.ד. לא היו יכולים לקבל דבר במשרד זה...¹⁶⁶ היהודי הבחין בי תוך כדי הליכה, והשפיל את עיניו. המאורע עשה עלי רושם. —

ואילו בעלי, מבלי להתחשב בכל זאת, הגביר עוד ועוד את עוצמת דבריו. לאחר כל מה שעבר עליו, לאחר שהיה מנותק לחלוטין מיהודים, מבלי שתהיה לו כל אפשרות לדבר עם מישהו בענייני תורה ויהדות — הוא פנה למלאכה בלהט ובחמימות רבה, והשפיע רבות על הקהל, דבר שגרם לו נחת-רוח.

השקטת המחלוקת בין החסידים למתנגדים

היהודים הלא-חסידיים אמרו שזו להם פעם ראשונה שהם רואים רב חסידי שהוא למדן כה גדול בנגלה. לעתים קרובות למדי היו נכנסים אליו, מתוך דרך-ארץ וביטול יוצאים מגדר הרגיל, והיו מקשיבים לכל דבריו.

כך היו מגיעים אל ביתנו שני הצדדים, ובזמן שהותם בביתנו — שכחו על המחלוקת שביניהם.

גם בבית-הכנסת פתר בעלי את כל חילוקי-הדעות, ולמשך תקופה קצרה הפך המקום למין קיבוץ של יהודים שלמדו תורה ועסקו — ככל שניתן היה — בענייני הכלל.

ביתנו הפך למין "מרכז" ליהודים אלו. הם היו מגיעים לביתנו בשבת וביום-טוב כדי לדבר בדברי-תורה וסתם לבלות בשיחה.

התקדמות המחלה

בעלי עשה כל זאת למרות מחלתו, שהתקדמה כבר בקצב מהיר. בחג השבועות, כשהגיע בעלי מבית-הכנסת, לא עלה בידו אפילו

(165) ראה לעיל ע' 000.

(166) וכך התברר שאותו יהודי היה למעשה מלשין מטעם הנ.ק.וו.ד.

לפשוט את מעילו העליון; עד כדי כך היה חלש וחסר-מנוחה! יחד עם בעלי הלך אחד ממכרינו, שלא רצה להניח לו ללכת לבדו. בעלי החזיק מעמד רק במאמץ רב, פיזי ורוחני כאחד.

בשבת, מספר שבועות לאחר-מכן, הגיעו כמה מניינים של יהודים לשמיעת מאמר חסידות.

באותה תקופה התקשה בעלי אפילו לשאת על גופו את בגדיו. הוא ישב כשלגופו הסורטוק בלבד. הוא חש אי-נעימות רבה בשל כך, וביקש מהנוכחים שיסלחו לו על הופעתו, באומרו: "אין לו לאדם אלא מה שהשתכר בעבודתו"... במה חשב שלא יצא ידי-חובתו — לפי עניות דעתי אינני מבינה.

למרות כל זאת הוא נשא אז דברים במשך מספר שעות, ומי שלא היה רואה את פניו ואת הלבוש שבו ישב — יכול היה לחשוב שהדובר הוא אדם בריא אולם!

ביקור הפרופסור

במשך כל התקופה טיפל בבעלי רופא, שהיה מבקר אותו לעתים קרובות. מלבדו ביקרו אותו בתקופה זו שני רופאים נוספים.

אולם היה מי שהחל לחשוב על האפשרות להביא אל בעלי פרופסור מסויים, בר-סמכא גדול מלנינגרד¹⁶⁷, אלא שהיה כמעט בלתי-אפשרי להשיגו. הוא עבד בבית-הרפואה הגדול ביותר בעיר, שהיה בית-רפואה צבאי.

לבסוף נמצא אדם שהכירו, והעיקר היה שהביאו אל הפרופסור לביתו דבר-מה שהוא היה מעוניין בו — לא כסף, אלא "שווה כסף". נוסף לכך היה הפרופסור נוצרי מאמין, אדוק בדתו, וכשאמרו לו מיהו החולה — הבטיח שיבוא, על-אף שאין לו פנאי לכך ואין לו רשות לעשות זאת.

לאחר סיכום כל הפרטים עם הפרופסור, נסע אליו סטודנט אחד — שהיה מבאי ביתנו, ונמנה על שומעי הרצאותיו של הפרופסור במכון

167) ברשימותיו של אחד מאנ"ש ממה ששמע ממרת סימה גורביץ' (פינקלשטיין), שפעלה רבות עבור רלוי"צ והרבנית (ראה "תולדות לוי יצחק" ח"ג ע' 721 ואילך): "כאשר גברה מחלתו של ר' לוי יצחק, הצעתי לקרוא לפרופסור צ'יליאטניקוב (מלנינגרד), שהיה מומחה גדול, ועל-ידי קשרים שלי ושל עוד כמה אנשים הצלחנו להביאו לבדוק את הרב. הרופא הבחין מיד במחלה ובסיבתה, ואמר (לאחר-מכן) שהמצב קשה מאוד, אך בכל זאת ניסה לרפאותו."

הרפואי — יחד עם מי¹⁶⁸ שהביא לו מספר ימים קודם לכן את הדברים שכתבתי עליהם לעיל¹⁶⁹, והפרופסור נסע אלינו יחד אתם.

לאחר שהאזין לבעלי, אבחן הפרופסור מיד את מחלתו, והצביע על המקום בגופו של בעלי שהסגיר בבירור את מצבו. על-פי מבטו של הפרופסור והתנהגותו המאופקת הבין בעלי שמצבו רציני למדי, פרץ בבכי מר, מלווה בטענות: "מה היה להם" — לנ.ק.וו.ד. — נגדי? מה עשו ממני?!", וסיפר לפרופסור מתולדות חייו.

הפרופסור אמר שזו הפעם הראשונה שהוא נתקל במטופל שכזה בכל שנות עיסוקו ברפואה.

לנו, כמובן, לא גילה הפרופסור את ממצאיו, אבל הסוכבים אותנו כבר ידעו הרבה. רצינו להשלות את עצמנו שאין זה המצב.

---

(168) כנראה הכוונה למרת סימה גורביץ' (פינקלשטיין) הנ"ל.

(169) השוחד ("שווה כסף") שהוענק לרופא.

נדפס על ידי ולזכות

יוסף יצחק הכהן בן רישה
וזוגתו **נחמה דינה בת מלכה רייזל**

אוריאל צבי הלוי בן גיטל עטל
וזוגתו **בתי' בת שרה מינדל**

שלום דובער בן רבקה נעמי
וזוגתו **אסתר בת מרים**

בנימין בן חדוה
וזוגתו **רבקה רחל בת אסתר שיינדל**

ומשפחתם שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות
להצלחה רבה ומופלגה בטוב הנראה והנגלה
בכל אשר יפנו בגשמיות וברוחניות
ולנחת רוח יהודי חסידותי מתוך שמחה וטוב לבב